

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Aprilie v. 1886

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prefurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne comunica eventual pe lângă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'a trimis chiarul până acuma.

Administrațiunea chiarului

„Tribuna“.

Sibiu, 22 Martie st. v.

Când vorbește capul unui guvern, înaintea celor ce reprezintă un stat, nu mai încapă îndoială, trebuie să vorbească ceva cumințe.

Aceasta ca țesă generală și, după mintea sănătoasă, cu valoare pentru toate staturile civilizate din lume.

Capul guvernului unguresc, într'un răspuns la un discurs al deputatului național Babeș, dăsesse între altele:

„Rămânerea înapoi în privința culturală a unor ținuturi ardelen, locuite mai cu seamă de Români, este a se atribui confesiunilor acelora, care problemelor educațiunii poporului, pe cât timp aceasta a fost monopolul lor, n'au satisfăcut în măsura, în care au satisfăcut alte autorități“.

Fîndcă capul guvernului unguresc a vorbit așa, înaintea celor ce susțin a reprezenta statul unguresc, nu ne-ar fi permis să tragem la îndoială cuminția celor vorbite de acel cap. Căci, vorba noastră de mai nainte, astfel de capete când ție

ceva trebuie bine să fie cumpănit ce ție și bine să se cugete și la aceea, că dișele lor trebuie să fie foarte întemeiate.

Dacă ne-am lua de model presa maghiară, printr'o apucătură sofistică, am pute să ne punem întrebarea, că oare ce confesiuni au putut sau pot fi acele, pe care capul guvernului unguresc le-a avut în vedere, când a făcut imputarea, că acele au ținut în loc cultura monopolisând educațiunea poporului.

Noi însă am rezolvat cestiunea aceasta cu altă ocaziune, pentru-că înșeși cuvintele capului guvernului unguresc ne-au indigetat deslegarea. Ținuturile locuite de Români din Transilvania, de care ministrul a făcut amintire demonstrând din destul, că numai de confesiunile române poate fi vorba.

Atunci însă ne-am fost rezervat a cerceta, dacă capul guvernului unguresc a avut motiv de a vorbi de „monopolul educațiunii“ din partea bisericilor, sau după-cum s'a exprimat el, din partea confesiunilor române?

Venind acum să ne împlinim datoria, în legătură cu premisele noastre de astăzi, trebuie să țiecem, că nouă ni se pare foarte necuminte ceea-ce capul guvernului ung. a cutezat a susține față cu confesiunile române. Trebuie să fie cineva mai puțin decât începător în cunoștința istoriei patriei, ca să susțină ceea-ce a susținut ministrul-president al Ungariei despre confesiunile române.

Bisericile române, și în special cea gr.-or., au fost până ieri alaltăieri tolerate; mai în toată vremea puse de alții la cale ca să se războască reciproc una cu alta; acum, în era cea nouă a constituționalismului unguresc, asuprite prin legi, cări le surpă temeliile existenței lor, și totuși invinuite că monopolizează cu educațiunea? Aceasta numai în Ungaria se poate și numai un cap al unui guvern unguresc, cum e cel de azi, o poate face.

Dacă ar fi cineva în stare să înduplece pe capul guvernului unguresc a spune, cum și în ce chip bisericile române au monopolizat vre-odată cu educa-

țiunea, credem că deși cap al unui guvern 'i-ar fi foarte greu a răspunde.

Dar' poate că toată expectorațiunea ministerială din cestiune a fost una dintre acele glume, care cei puternici 'și-le permit față cu cei slabi.

Glumele însă nu se prea potrivesc în situațiuni serioase și cu lucruri, cari earăși sunt tot atât de serioase.

Capului guvernului unguresc îi pasă prea puțin de ceea-ce se potrivește cu situațiunea, îi pasă prea puțin și de lucrurile, pe care le folosesc în discursurile sale. Lui îi pasă de ceea-ce se potrivește cu șovinismul, prin care se-și întărească popularitatea.

Într'aceasta, se vede, culminează sapiența lui de stat.

Șovinismului îi vine la socoteală, ca Românilor să li se găsească scăderi. Nu se găsește? Se inventează. Și cea cu monopolul confesiunilor române e cea mai ridicolă invențiune.

Dincontră în Transilvania s'ar pute țiece, că școli au monopolizat cu educațiunea poporului într'cât le-a venit la socoteală să se intereseze de ea, confesiunile recepte de stat, dintre care bisericile române au fost scoase de mult, dar' în secolul al cincispredecelea cu desăvîrșire.

Deci, dacă este vorba de monopol din partea bisericilor, apoi cele recepte au exercitat monopolul. Și în adevăr, dacă în Transilvania poporul a trebuit să rămână pe unele locuri, și mai cu seamă locuite de Români, înapoi în privința culturii, apoi aceasta are a se atribui numai acestui fel de monopol.

Capul guvernului unguresc, când a aruncat cuvintele „monopolul cu educațiunea“ de sigur, că n'a reflectat la ceea-ce a făcut. N'a reflectat nici chiar asupra timpului, în care s'a servit de ele ori apoi n'a știut că ce va avé în curînd să promită conaționalilor sei din Transilvania.

Am țiec că n'a reflectat, pentru-că dacă ar fi reflectat simplu 'și-ar fi adus aminte, că credincioșii acelor biserici, căror le aruncă ca invinuire monopol de

educațiune au întemeiat mii de școli elementare și le susțin, au întemeiat gimnasil, preparandii și alte feluri de școli reale și comerciale, care toate concurează cu școalele susținute de stat.

Am țiec că n'a reflectat asupra timpului, pentru-că dacă reflecta, trebuia să-și aducă aminte de cea mai nouă întreprindere maghiară, căreia mai cu drept cuvînt 'i-s'ar pute da titlul de „monopol“.

În mai multe rînduri s'a amintit, când într'una când într'altă foaie, că deputații dietali maghiari din părțile transilvane se întrunesc în conferențe la Budapesta în cauza unei bănci de credit fonciar, prin care nobilimea din Transilvania să scape de ruina totală materială.

În cele din urmă treaba a ajuns până la un memorandum, care în 27 Martie n. s'a și prezentat ministrului-president și ministrului de finanțe. Cestui din urmă de sigur și pentru-că prin memorandum se cer 500,000 fl., cu care statul să vină institutului de credit fonciar într'ajutor.

Poporațiunea maghiară din Transilvania a bună seamă n'a stat sub influența „monopolului educațiunii bisericilor române“.

Cu toate aceste poporațiunea aceasta maghiară, prelîngă toate avantajile, de care se bucură și s'a bucurat și mai mult în trecut, a dat și dă înapoi în toate privințele.

Guvernele unguresci s'au gândit la tîmăduirea rîului.

Însă cum?

După-ce prin fel de fel de legi și ordonanțe, au pus secuestru pe toate drepturile cetățenilor nemaghiari ai Ungariei, în favorul naționalității maghiare, eată că le promite acestor din urmă acum a le înființa și un institut de credit fonciar cu ajutorul statului și provădut cu privilegii, de care alte institute de credit din țeară nici unul nu se mai bucură.

Era oare motivată imputarea aruncată în fața Românilor, că monopolul bisericilor lor este de vină, că au rămas Români înapoi în cultură? Era prudentă imputarea aceasta în același timp, când Românilor

Foia „Tribunei“.

Jenica Bălașcului.

Scene dela țeară.

De

Nicolae Togan.

(Urmare.)

Ce să mai țieci? Era fecior până acolo dascălul din Hirlesci. Numai de câteva luni isprăvisese cursul dascălii. Umbla des mai înainte la casa notarului Szunyoghegyi pentru trecere de vreme și nu-i mirare, că coconița Hajnalka înebunise după el. Sărmană coconiță Hajnalka! Nu scii, că Ciotescului îi zboară mintea pe la Jenica Bălașcului, care te pișcă și cu averea și cu frumseța? O ochise Ciotescu din strănă într'o Duminică și de atunci nu-l mai țineau piccioarele.

Jenica nu-i prea avea grija; deși altcum ar fi fost poate mulțumită cu un ficior ca Ciotescu, — nu-i prea venia la socoteală lefteria lui de dascăl, — cum îi țiecea ea. Căci căpătase fumuri pe la școli fata Bălașcului. De câte ori nu țiecea Jenica către mumă-sa: „Mamă dragă, dacă m'ați purtat pe la școli și vi-a plăcut să mă faceți doamnă, — doamnă vreau să și rămân! Și nici să socotiți, că mă mărit după cine vî plesnesce prin cap! Ce mă mai amăriți cu dascălului ăla de Ciotescu? Nu-mi

place lefteria lui! Dacă n'oiu fi norocoasă de un domn mai mare, — apoi vreau să mă mărit și după un cleric, pe care 'mi-l voi alege eu!“ Așa grăia Jenica, și atunci înflorea doi trandafiri în fața ei albă ca lebedă. Mumă-sa rîdea — rîdea atunci de fudulia ei, că își aducea aminte de vorbele pe care le țiecea către Ioan, când desmierda pe Jenica cea micuță în fașe; că adevă are să tragă din ea o preoteasă să-i meargă veste și poveste.

Abia se depărta Ciotescu câțiva pași de casa notarului Szunyoghegyi și nenea Vasiliță strigă după el, de cugetai, că-l taie Turcii:

— Jupâne dascăle — jupâne dascăle! Măi! iute 'ți-ai mai uitat, că dl notar are să-ți împărtășească o poruncă mai înaltă!... Bată-le norocul de fete, să le bată! da ele mult mai căușesc pe omul tinăr! Eu te-am chemat de acasă în cancelaria d-lui notar; — d-ta te bagi pe ceea parte la domnișoara Hajnalka! Asta-i soată cu a ăluia, care 'și-a uitat copilul în vie! O, mîncane-ar pămîntul, să ne mînânce! — Și rîdea nenea Vasiliță, de se țieca de foale.

— Dar' astupă-ți gura, cărlan bătrîn! — se răstă dascălul către nenea Vasiliță, întorcîndu-se iute îndărăt. — Uuite tu la el! Încă m'a face, necălitul, de risul satului!

Ciotescu intră în cancelaria notarială.

— Bună ziua, dle notar!

— A... mă bucur, dle învățător! Îmi pare bine, că tot ai o memorie tenace. Apoi de, așa

sînt tinerii, când li se aprind călcăiele, încep Szunyoghegyi a face la glume.

Ciotescu roși ca para focului.

— Ei, da poftesc și ocupă loc, dle învățător, — țiese notarul înbiînd pe Ciotescu cu un scaun, — și apoi îți voi spune, pentru-ce te-am chemat... D-ta, nene Vasiliță, poți merge, că nu mai ai de lucru... Te-am chemat, dragul meu Ciotescule, într'o afacere foarte importantă... Cetește provocarea asta!... Ho, pardon! Îmi uitasem, că d-ta nu posezi limba statului.

Las' pe mine, dacă n'o înțelegi, că 'ți-o întorc eu din doască în doască pe românie. Știu eu încă atîta carte românească, ca să pot întoarce o provocare simplă, că sînt notar acum de 30 de ani și între Români am crescut... Ascute-ți dar' urechile!

„Nr. 2045/1885.

„Oficiului notarial în Hirlesci!“

„Prin aceasta ești provocat sub grea răspundere a relata în termen de 8 zile inspectoratului de școale după cea mai bună cunoștință și conștiință a d-tale, dacă posedă sau nu, învățătorul Ciotescu din Hirlesci limba maghiară în scriere și vorbire întru atîta, ca să o poată preda în școala poporală cu succes. La cas că nu o posedă, să așteptați îndrumările mele ulterioare.

„Csikszere dai Boldizsár,
 „inspector de școale.“

— Atîta e tot, dragul meu Ciotescule... Ce țieci acum?

Ciotescu încremeni și se făcu ca pîretele. — Ce să țieci, dle notar? — încep Ciotescu, după-ce se mai reculese. — Știu eu bine, că pe mine ca învățător mă constrînge legea să-mi însușesc limba maghiară, dacă nu voiesc să fiu dat afară din funcțiune. Ei, dar' asta până acum 'mi-a fost cu neputință, căci numai în anul acesta am isprăvit cursul pedagogic; în anul ce vine voi cerceta și eu un curs suplimentar de limba maghiară, ca toată lumea dascălească... Ce să fac?... Grele timpuri au mai ajuns, dle notar, pe dascălul român! Să învețe de voie, de nevoie două limbi pentru o carieră atât de slab remunerată, ca aceasta!... Sărac dascăl românesc!...

— Ah, ah, d-le Ciotescu! — oftă Szunyoghegyi ușor; — se pare că n'ai fi în clar și mulțumit cu timpul și condițiunea d-tale? Într'o privință ai dreptate să fii nemulțumit. Dar' timpul?... Trăim în timpurile cele mai liberale, cele mai binecuvîntate, decînd s'a pomenit lumea! Totul răsună libertate, liberalism! Ce cuvinte sublime sînt acestea?! Judecă-le numai cu simț patriotic!... Apoi a învăța limba statului nu e oare ați datorința cea dintăiu și cea mai sfîntă a fiecărui bun patriot?... Nu sînt șovinist, dle Ciotescu; dar' d-ta ești încă tinăr și n'ai judecată destul de coaptă. Păcat!

— Cu adevărat, sînt atât de sublime cuvintele acestea, încât se te închini înaintea lor!... Dar' în faptă, frumoasă libertate, — țiese dascălul

reduși în libertățile lor prin legi constituționale, li se mai ia și o influență după cealaltă chiar asupra educațiunii? Era de altă parte potrivită dela un cap de guvern atunci, când compatrioților maghiari, cu banii noștri, li se fac aședăminte nouă de bani, prin care este vedit, că tind să întărească numai elementul maghiar, fiindcă aședămintele sînt în legătură strînsă cu reuniunea de maghiarizare?

De sigur că nu era nici motivată, nici prudentă, nici potrivită. A fost însă cu toate acestea și este logică față cu premisele guvernelor ungurești și cu deosebire cu premisele guvernului actual. Căci, dacă vrea să confisce până în sfîrșit toate drepturile dela nemaghiari, trebuie să caute și titluri, prin care cel puțin la aparență să justifice confiscarea. Și aparența, acest element al guvernului actual unguresc, l-a încurajat să se provoace la un „monopol“, despre a cărui existență n'a știut nimene până acum și care, credem, că capul guvernului unguresc nici când a rostit „monopolul“ confesiunilor române, nu l-a luat în serios.

Revistă politică.

Sibiu, 21 Martie st. v.

Turburările muncitorilor din Belgia încă n'au încetat, ba în zilele din urmă s'a putut observa, că acele s'au extins chiar până la granițele sudice ale țării. Unele foi parisiane comentează într'un mod foarte curios cel mai nou discurs dietal al principelui de Bismarck cu privire la evenimentele din Belgia. Ele sînt de părere, că principele de Bismarck ar exploata aceste evenimente, ca să joace rolul unui gendarm în Belgia, spre a restabili ordinea și ca să ocupe această țară împreună cu Hollanda. Neutralitatea belgiană garantată decătră Europa nu ar forma nici o pedecă, pentru-că ar exista momente, când Europa doarme, și Englezii, care și păzesc Ant-verpen-ul ca ochii proprii, ar avé acum la ei acasă cu mult mai mult de lucru, decăt să se intereseze cu deamănuntul și de cestiunile externe, și ei ar scî-o, că mica lor armată nu mai poate juca nici un rol pe continent.

Dealtmîntrelea evenimentele din Belgia preocupă în mare măsură pe învecinata Franță, și cu toate că în Franța și îndeosebi în Nordul ei domnesce o liniște absolută și chiar și greva dela Decazeville se mișcă între margini legale, în Paris se observă oare-care neliniște și teamă, că mișcarea din Belgia se poate extinde și preste învecinatele centre de muncitori din departamentele nordice. Astfel consiliul francez de miniștri a întreprins toate măsurile administrative și militare de precauțiune spre a menține liniștea și ordinea în părțile ce se mărginesc cu Belgia.

Criza ministerială din Sêrbia s'a rezolvat. Conducătorul partidului liberal

și cunoscutul panslav Ristici a fost însărcinat cu formarea noului cabinet sêrbesc; e însă probabil, că prin această schimbare internă se va schimba și politica externă a regatului sêrbesc.

Cu privilegiul primirii festive ce i-a pregătit municipalitatea din Belgrad, regele Milan a răspuns la o cuvîntare de a senatorului Pavlovici prin un lung discurs accentuînd de repeți-ori ideea de stat sêrbesc și patriotismul ce s'a manifestat pentru această idee după derutele din ultimul războiu. „Las să judece istoria“ — țise regele — „dacă eu am fost în drept sau nu să lucrez astfel. Dela timpul prezent nu numai ca rege, ci și ca Sêrb aștept, ca înăvuită prin nouă experiențe, Sêrbia să meargă pe calea de până acum, pe calea ce conduce la renascerea națională și la întărirea ideii de stat“.

În fața neînțelegerilor ce s'au ivit în privința convenției turco-bulgare, Turcia își continuă înarmările în măsură tot mai mare. Așa se comunică din Ianina, că în urma unui ordin sosit din Constantinopol acolo se fac toate pregătirile pentru eventuala convocare sub arme a Bașibozucilor albanezi. Spre acest scop se vor depune în Conica și Lescovic arme și munițiuni.

Convențiunea comercială cu România.

Reproducem astăzi una dintre vocele din România asupra conflictului în cestiunea convențiunii comerciale cu România. „Telegraphul“ din București scrie:

Acum când vecinii noștri austro-ungari au deschis focul pe toată linia — prevedeam loviturile și le-am așteptat — putem să vorbim și noi de mult desbătută cestiune a convenției comerciale.

În diferite rînduri am relevat, din punct de vedere general, faptul că în relațiunile noastre de comerț cu Austro-Ungaria, aceasta nu ni se prezintă ca un tot unit, ci ca un compozit de două părți bine destinate, cu interesele diametral opuse față cu noi. Pe acest teren noi n'avem a face cu o Austro-Ungarie, ci cu o Austrie și cu o Ungarie. Una, cea dintâi, are nevoie de produse agricole, pentru care poate da în schimb produse industriale. Cealaltă e țeară agricolă în toată puterea cuvîntului. Pe când interesele noastre armonizează cu ale Austriei — vorbim aci din punct de vedere general, abstracțiune făcînd de tendințele noastre industriale — ele se ciocnesc pieptis cu ale Ungariei; avînd aceleași produse de vîndut, concurența noastră e directă.

Eată prima stîncă, de care se lovesc relațiunile noastre comerciale cu Austro-Ungaria.

Cu toate că lucrul e limpede cu desevîrșire, nu vom desprețui mărturisirea în această privință a deputatului ungur Neményi, căci faptul are deosebită importanță pentru noi. Interpelînd pe ministrul ungur de comerț asupra stării negocierilor cu România, pomenitul deputat a țis între altele:

„Pentru a preveni prejudecățile obicnuite din Austria, declar că recunosc însemnătatea convențiunii (cu România) și că doresc reînnoirea ei.

Fac aceasta, deși am conștiință deplină, că desavantagiile uniunii noastre vamale cu Austria nicăiri nu se manifestă într'o formă mai plastică, decăt în această convențiune“.

Am țis că acest fapt are pentru noi o deosebită însemnătate.

În viitoarele negocieri, noi ne prezentăm cu un tot bine definit de interese: scim ce vrem, scim ce ne trebuie. Nu în asemeni condițiuni se așează Austro-Ungaria la masa verde a desbaterilor; ea aduce două grupuri de interese cu totul opuse între ele; ceea-ce vrea Austria, nu vrea Ungaria, și vice-versa.

Nu trebuie multă filosofie, pentru a ghici cine e mai tare.

Și antagonismul de interese între Austria și Ungaria e atât de adînc, încât nici nu putem vedea în ce chip s'ar pute șterge. Austria nu numai că are nevoie de produse agricole, nevoie pe care dovedit e, că Ungaria n'o satisface, dar' ei îi trebuie și un debușeu pentru produsele industriale, pe care earăși nu i-l poate oferi Ungaria.

Cu convenția dela 1876, vecinii noștri au eșit din încurcătura printr'un mijloc dosnic; ei ne-au închis fruntaria pentru vite, după-ce ne asiguraseră exportul. Dar' ce-a fost nu se mai prinde — pe de o parte; pe de altă parte, Austria a suferit mult din această închidere a fruntariei.

Contrațicerea de interese economice dintre Austria și Ungaria se întinde și mai departe decăt relațiunile cu noi. Se scie că concordatul economic austro-ungar expiră tot anul acesta; se scie earăși, că de multă vreme s'au început negocieri între guvernul unguresc și cel austriac; până acum însă, nu s'a ajuns la nici un rezultat și se crede că abia după Paști, adecă în a doua jumătate a lunii Aprilie, înțelegerea se va stabili.

Austro-Ungaria e deci cu desevîrșire slabă și nepregătită. Ori-cum s'ar întoarce lucrurile, această constatare sare în ochii tuturor.

Și, când așa stau lucrurile, ce valoare mai poate avé amenințarea cu războiul de tarife? Pentru-ca războiul să poată fi bine condus, se cere ca Austria și Ungaria să fie înțelese; și aceasta, cum am vîdut-o, nu se poate. Austria are tot interesul să trăiască în bună înțelegere cu noi, Ungaria din potrivă; și aceasta din urmă nu poate purta război decăt eșind din uniunea vamală cu Austria. Lucru care din multe puncte de vedere nu-i poate conveni.

Și acum, să facem o mică apropiere între modul cum se vorbește la Pesta și cum la Viena; diferența e un argument mai mult în spriginul celor mai sus lămurite.

Importantul organ vienez „Neue freie Presse“ a mărturisit pe față, că încordarea de astăzi e rezultat politică comerciale a Austro-Ungariei și a dat ca exemplu faptul că, în 1885, n'a trecut în Austro-Ungaria decăt un singur bou. Această împedecare a exportului nostru de vite ne-a făcut mult rău, și de aci îndărjirea noastră contra Austro-Ungariei.

Deputatul Neményi, în interpelarea sa, după-ce laudă obiectivitatea cu care Ungurii tratează cestiunea convențiunii comerciale, și după-ce formulează o serie de acușări contra noastră — negreșit, fără a aduce nici cea mai mică probă — țice următoarele:

partea meschină, ridicolă și odioasă a oamenilor și a lucrurilor și-și răsună într'aceasta prin ironia rece, seacă și nemiloasă. Acest simțământ și această artă, care se găsește de exemplu la Flaubert, lasă o impresiune seacă, repulsivă și neproducătoare.

Mai este un alt pesimism, care purcede din simțământul tot atât de clar al miseriei universale, dar' care unesce la acest simțământ religiunea suferinței, și a cărui secretă ambițiune ar fi de a ne face să iubim pe victimele vieții după-cum însași le iubesc. Acest pesimism filantropic, binefăcător, este simțământul pe care îl are Carmen Sylva, și pe care urcarea sa pe unul din tronurile Europei nu o împedecă de a se coborî în adîncul vieții omenesci, de a compătimi cu durerile și infirmitățile, pe cari le găsește și le caută aci, nu pentru a-și rîde de ele, dar' pentru a se încerca să le vindecă sau cel puțin să le ușureze. Acest fior dulce, duios și producător al compătimirii parcure, însufleșește picturile sale cele mai dureroase și mai triste și le ia ceea-ce ar face să peară din viciuina lor și să aibă ca descuragiator. Cetiți volumul seu, și impresiunea din urmă, pe care o va lăsa în sufletul d-voastre, va fi impresiunea cea mai nobilă, pe care omul poate să o aibă, impresiunea divină a milei. Ce alt elogiul mai mare se poate face unei cărți?

„Într'un cuvînt, am vîdut, că avantajile acordate nouă de convențiune au fost mereu micșorate, ear' desavantagiile înăsprite, precăd cealaltă parte contractantă se folosește numai de avantajii, încungiurînd fățiș îndatoririle“.

Distanța e ca dela cer la pămînt.

Constatăm numai faptul și n'avem nici decum poftă să refușăm acușarea d-lui Neményi. O face „Neue freie Presse“ pentru noi. E curios totuși că tocmai noi fugim de o stare de lucruri, care ne-a dat toate foloasele, fără a ne impune nici o îndatorire.

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Munții-Apuseni, în 20 Martie v. 1886.

Unul din membrii sinodului protop. din tractul Abrudului vine în numele majorității și scusînd și lăudînd pe șeful tractului pentru raul tact și deosebitul zel, cu care conduce trebile — în presupunerea, că subscrisul ar fi autorul corespondenței abrudene, din nrl 43 a. c. al prețutului țiar „Tribuna“, în care se susține, cu dovezi precum se vede, că trebile acestui protopresbiterat, schiopătează hăt bine — vine și, deși indirect, fără să-și amintească numele, îmi ține o dicție, la care eu n'am dat ansă și nici nu o cred la locul seu.

Pentru-ca știu să fie, că eu unul, n'am nici în clin nici în mîncă cu daraverile sinodale ale d-lor, din simplul motiv, că nu am fericierea a fi ajuns încă la un așa înalt grad de cultură, ca să pot figura între membrii sinodului protop. . . Ear' ca nemembru nici că pot face altceva, decăt să le trimit un deputat vrednic, ceea-ce am și făcut. Cine cere mai mult, cine crede, că și eu aș pute face ceva, mergînd la olaltă cu majoritatea ori minoritatea — nu știu cum sînt d-lor grupați — cere lucruri imposibile. Ca ascultător, ori căt de buni s'îi fost primit undeva, n'am să merg nici când în vieța mea. Nu! Am și eu terenul meu de muncă, îmi ajunge și-mi întrec. Dar' tocmai de aceea, nici habar n'am, dacă se ține sinodul în biserică ori în casă privată, unde, să mă ierte ori-și-cine, dar' negenat nu poate să între, fiind a unui particular — nici că-mi aduc aminte să fi participat și în trecut nime, decăt membrii sinodali — ține comitetul ședințe, ori nu ține nici când, — face vre-un raport ori ba, — aduc-se concluse cu 7—8 membri ca și în anul trecut. — Procesul verbal nu e sf. scriptură, — este raportul un joc de cuvinte ori adevărul întrupat, — toate acestea sînt pentru mine lucruri mai mult decăt indiferente — măcar prețul bucatelor în Camciacea — și aceasta din motivul, că nu sînt membru și n'am nici o conștiință despre ce se lucră în desamintitul sinod și nici că pot să am, până când nu se strecoară nimic în public.

Abstrăgînd dela aceasta, eu nu pot să-mi dau seama despre trebi din anul trecut cum e și cu sinodul ținut, precum se afirmă, cu 7—8 membri, dacă n'am luat parte activă și nici că am cetit o boabă din isprăvile lui. Dl corespondent în numele majorității, încă n'a luat parte și nici că era deputat pe vremile acelea, dacă însă totuși poate subscire, că a fost așa și nu altcum, pe mine de loc nu mă privește.

Astfel stînd trebile nici n'am putut să raportez și nici că am raportat nici o boabă despre isprăvile sinodale ale d-lor și-mi-se face o mare nedreptate, când se susține, că eu aș fi „dr“ din Nr. 43 a. c. al „Tribunei“.

Onorabila redacțiune să binevoiască a mă da de gol, dacă voi fi grăind neadevăr.

Mai mult!

Nici în mai nouele aparițiuni țiaristice referitoare la d-nii Mestecăn și Danciu (preotul) etc. nu sînt amestecat nici pic și cine buciună în lume, că da, este un calumniator ordinar, ce nu merită să-l încrestezi.

Nu mi-se pare a fi destul de onestă calea bătută de unii, când umblă să-mi facă din fiecare om un dușman. A susține în fața amicilor mei crase neadevăruri, — că eu aș fi țis așa și pe dincoale, despre ei, — în fața mea a susține că ar fi țis despre mine, — precăd toată purcederea, pentru noi, e cu ochi și cu spăncene, — mi-se pare o manieră mai mult decăt ordinară.

Dacă există în realitate un așa numit „duomvirat malcontent“ — ce mai drag de cuvînt! — apoi eu sînt, care n'am participat la sinod și numai mie mi-se ține dicția. Și pe aici lumea toată pe mine mă înțelege, de aceea me vîd necesitat a rectifica basa corespondenței din Abrud — publicată în nr. 62 a. c. al „Tribunei“ — căci mișcată odată basa, toată clădirea se dărîmă.

cu sarcasm... Dar' nu vreau să disput cu d-ta, d-le notar; căci mi-ai fost odată binevoitor. M'ai înțeles rău, d-le notar! Ce am țis, am țis preste tot și nici decăt, că eu însumi nu aș fi aplicat doară a-mi cîștiga cunoscînța limbei maghiare! Mă voiu însui, încăt v-oale se rămîn învățător în Hirlesci. Și cugeti, d-le notar, că cercetez înzadar o familie atât de onorabilă, ca a d-tale?

— Ha, ha, ha! Bată-te plăcintele Ciotescule, că mare speculant ești; — țise Szunyoghegyi rîdînd cu haz.

— Adecă d-ta numai pentru aceea cercetezi nobila mea familie, ca să-ți însușești limba maghiară?... Bine faci, dragul meu Ciotescule, căci numai prelîngă limba statului te poți ferici în ția de ađi! Grijesce numai să n'o fi cercetat și pentru ochi frumoși!... Mi-a spus mie Hajnalka ce cavalier ești!

(Va urma.)

Carmen Sylva.

Dl Alfred Marchaud, unul din cei distinși publicisti din Paris, publică în țiarul „Le Temps“ un articol bibliografic asupra „novelelor“ M. S. Regina, Elisabeta, Carmen Sylva traduse în limba franceză de dl Salles. Reproducem această aprețiere în traducerea „Românului“:

Novela este un gen seducător, care arată pornire îndeosebi viuă, și care se aseamănă în destul, în mai multe puncte, în genul celui care

prezintă cugetarea moralismului. Novela presupune, în cel care o cultivă, talentul de a concentra mai multe observațiuni într'un cadru foarte restrîns. Ea cere o mare ușurință a mînei și a mișcărilor unei deosebite egalități. Trebuie a desena cu o singură trăsătură o situațiune și a trage din ea, printr'o repede desvotare, consecuențe mișcătoare sau comice. Ceea-ce are de comun cu maxima, cu cugetarea moralistului, este că ea face a se cugeta și lasă a se ghici mai mult decăt ceea-ce țice; face din cetitor colaboratorul autorului și îi lasă grijea de a sfîrși în spiritul seu ceea-ce în carte nu este decăt indicat. Tocmai această participare la laboarea compozițiunii, cu bucuria și neliniștea ei, cu durerile și răsplătirile sale, constituie una din marile plăceri ale cetirii novelelor.

Voiți să aveți această mare plăcere? Cetiți volumul publicat de Carmen Sylva și a cărui tradițiune ni-o dă dl Salles. În el se găsec observațiuni interesante, adesea chiar profunde, asupra inimei omenesci, arta de a le presenta sub formă de recitări foarte scurte, mai toate mișcătoare, și din când în când, dramatice, o dibăci evidentă de a produce efectul dorit prin căbevia trăsuri bine alese. Inspirațiunea acestor mici opere delicate este melancolică și se o spunem cum este, pressimistă. Dar', nu s'a observat în destul, și mă grăbesc să adaug, că este pesimism și pessimism. Este pesimismul misantropic și rău-făcător, care caută mai mult

Și eu din parte-mi nu m'as simți măgult, când aș fi necesitat, ca amicii mei, ei, să mă laude.

Când se măcina altă făină la moară, am fost rugat de multe-ori să mă fac clește, să mă stric cu Nan, cu Bran, deoarece cutare nu-i vede bine. E destul de dureros, dar' nu sunt alcătuit din astfel de pământ. „*Amicus Plato, amicus Socrates, sed magis amica veritas!*“ A fost, este și va fi.

Încât pentru imnodiă, rog pe dl corespondent să lăsam tot lucrul încurcat, deoarece și fiindcă

Singuri noi, cei direct interesați, suntem competenți.

Am ținut. Gr. Sima,
membru al sinod. prot.

Din Bucovina.

(Urmare din n-rul 67.)

Acele greutăți și împedcări sunt după părerea noastră, următoarele: Întâiu, unele abuzuri virite pe încetul în popor, ca creștinii ai bisericii ortodoxe, care abuzuri prelungea aceea, că nu le permite nici timpul progresat, nici împregiurările noastre actuale în țeara aceasta, căci pălăse în principii sociale și chiar și în legi publice pozitive; dară, care abuzuri, degenerate în atari din unele date pioase ale timpurilor de mult trecute, nu le poate admite astăzi nici biserica însăși.

Prin urmare, a le tot tolera acele abuzuri, ar însemna, ca progresul intelectual, biserica ortodoxă nu-l primesce, nu-l recunoaște, ear' eusururi sau eronări eriditate de trecut prezentului, fie ele și eterogene cu ritul ortodox, ori biserica le permite, ori clerul nu vrea să le saneze. Al doilea, e fapticitatea, ca orînduiri superioare speciale, care în rîndul prim au să le execute primarii comunali, eară preoții să le respecteze și pe basa religiei și a bisericii, să le recomande și poporului spre păzire: primarii nu le executază și prin aceasta aduc pe preoți, fără vina lor în colisiune și în contradicere, de o parte cu conștiința oficiului lor și de alta cu poporul, căruia îi recomandă ascultarea acelor orînduiri. Și în fine, al treilea impediment sunt „Taxele epitrachilului“.

Aceste trei momente, după părerea noastră cardinală, îngreunează preotului foarte mult străbătarea la inima poporului cu un succes eficace, pentru-ca să-i poată chiar lui, poporului, folosi. Aceste momente, repeșit, stau ca drept un mur chinezic între preot și între încrederea necesară a poporului către preot, aibă acesta și cea mai bună voință, de a-și realiza misiunea sa.

Poate se fie, că scriitorul acestora, deși el este preot vechiu în păstorie de țeară, afirmând cele-ce le afirmă aici, se află în prejudeț, căci și el are lipsă de a dice cu Apostolul: „Eu nu mă voiu lăuda, decât numai întru neputințele mele“. Însă cine din confrății sei bucovineni în preoție, nu le-a aflat acele trei momente ca existente și îngreunătoare întru împlinirea eficace a chemării sale păstoresci, pe acela cu bună seamă, nu numai că nu-l privește nici decum învinovățiile de prin gazete, dar' prin urmare logică și firească, comuna celui preot, poporul sau, trebuie să fie — model de ferice! —

Vor fi deci cugetând onor. cetitori ai acestor șire, că dacă e așa, dacă acele impedimente nu permit preotului să-și realizeze datoria sa: cum dar' învinuiri asupra lui, cum dar' poate el lucra în binele poporului?

La aceasta răspundem, că și clerul, inclusive cu scriitorul acestora, e în oareși-care măsură culpabil și că cu toate acele impedimente de până a cum, binele poporului și al bisericii ortodoxe, se poate ajunge și ridica.

Culpabilitatea noastră, a clerului, vom spune-o; vom spune apoi și modul, de a pute ajunge, ridica și stabili binele bisericii și al poporului nostru.

Să ne întorcem însă mai întâiu încă puțin la cele trei momente, ce le exprimarăm mai sus și le numim de îngreunătoare și împedcătoare întru împlinirea cu folos a chemării preoțesci aici în Bucovina.

Este un adevăr știut și în decomon recunoscut, că preotul, dacă este să aibă el autoritatea morală, omogenă cu sfințenia și dignitatea oficiului său, trebuie să fie, față cu poporul său, autonom, adică independent.

Acest postulat, această condițiune e însă astăzi cu atât mai serioasă și mai mare, cu cât vedem prin pregiurul nostru, ba și chiar printre noi aparițiuni străine, care nu lasă nici chiar principiile sfântului Evangheliu fără infestațiuni. Clerul așadar creștinesc îndeobște are astăzi o situațiune grea.

Cu mult mai grea e însă situațiunea clerului ortodox și anume în acele țeri, în care se află și alte confesiuni, și care deși sub titlul extern nu sunt mai mult decât egal îndreptățite cu confesiunea ortodoxă, pe sub mână totuși au mai multă preferență.

La noi în Bucovina, ce e drept, guvernul nu dă catolicilor față cu ortodoxii oareși-cari avantajii separate.

Și apoi și credincioșii romano-catolici sunt mai preocupși, decât Românii simpli și bun la inimă, prelungea aceea acesta e și mai inferior încă în cultura intelectuală, decât romano-catolicii.

Chiar deci și numai din unicul acest punct de vedere, preotul ortodox bucovinean nu e atât de autonom față cu poporul său, ca preotul romano-și respective greco-catolic.

La această mai puțină independență a preotului ortodox față cu poporul său se adaugă

acuma încă și curentul de abuzuri, ce la poporul ortodox, ori s'au infurișat cu timpul, ori au degenerat din nise aberațiuni ale datinilor evlavioase din veacuri cărunte în necuviinți și vițuri; acea independență a preotului capătă un caracter mai mare, mai dur.

Preotul ortodox bucovinean, considerând toate circumstările sale ca preot, se află astăzi într'o alternativă penibilă: ori trebuie să lase abuzurile cum sunt și prin aceasta să devină și el și biserica conduși de popor; prin urmare preotul se se facă și mai dependent față cu poporul sau; ori să aleagă „grăul“ bisericii și al preoției de „neghina“ eroilor poporului, și prin aceasta să-și atragă, în loc de încrederea și simpatia poporului, odiul acestuia.

Dar' această penibilitate a alternativei, e numai la aparență, dacă preotul va cugeta întâiu, că „*Omne initium grave*“ și că poporul se dedă pe încetul și cu binele, cum se dedă și cu răul și că dedându-se el odată cu cele bune, le recunoaște și el de bune. Ear' al doilea, dacă va cugeta preotul, că el servește și are să serviască — bisericii și nu sieși.

Aceste preotul cugetându-le, se va decide pentru ștergerea abuzurilor în interesul bisericii aducând sieși și bisericii, căreia el servește, folos.

Cu bună seamă rezultatul acestei cugetări din partea unui preot astăzi e cam greu de realizat și aceasta din două cauze, adică din cauza, că pe unde respectivele abuzuri există, nu s'a început mai de mult cu sanarea lor, ci s'a lăsat întregul ageștru până în ziua de astăzi și alta, că dacă lasă preotul poporului toate pe voia lui, e pentru persoana preotului mai oportun, adică și mai comod.

Însă și aici, dacă vom cugeta, că întru adevăr „dilele“ pentru biserica și pentru poporul nostru nu însă așa și pentru noi preoții ortodoxi bucovineni „rele sunt“, și că trebuie deci „vremea se o rescum-părăm“, deciziunea va fi ușoară, mai având în vedere, că răul, lăsându-se tot în felul său, se desvoaltă mai tare și devine tot mai mare.

De alte obiceiuri necuviințioase aici se nu vorbim decât de răul obiceiului a se împărți și a se be holercă prelungea biserica și pe cimiter printre cruci și printre mormintele reșoșilor, ce în multe locuri se practicează și prin aceasta patima beției, și așa prea lătită în popor, cu legiunile de neafastele ei consecuențe, chiar din partea bisericii se încurajază.

Am exprimat trei lucruri și toate trei amare și grele. Unul e patima beției, altul cea patimă, că și așa e prea lătită în popor și al treilea, că beția tolerându-se ea prin beutura holercă pe locuri sfinte, încă se mai încurajază.

Patima este, după-cum se scie, o bolnăvicioasă potențare a poției spre ceva, motivată această poftă prin un stramur cinic sau egoistic, căruia partea morală din om nu i-se mai poate opune; ea, patima deci ca atare n'are loc în domeniul moralului creștinesc. Ori-ce patimă, deci, prin urmare și patima beției a o sana, a o desrădăcina, nu însă a o tolera, și chiar a o mai menaja e chemarea bisericii.

Că această patimă este apoi și lătită în popor, vedem în toate dillele, în tot locul, în tot timpul și cu profundă durere vedem mai cu seamă cea patimă lătită la poporul nostru ortodox și ca drept urmări ale acelei patimi, vedem nenumăratele desastre familiare, morale și economice, tot la al nostru popor.

Că beția și încă beția de holercă, drept otravă ce o vînd crismarii și alți falsificatori, e izvorul universal al tuturor relelor, crimelor și fărâdelegilor, vadă ori-și-cine în statisticele și actele instanțelor penale și se va convinge cu — spaimă că e așa!

Biserica însă la poporul nostru este încă propria conducătoare și povățuitoare pentru întreaga și toată viața sa morală și socială. Dacă deci poporul cu înțelegerea preotului bea holercă lungă biserica după sf. liturgie sau după alt act religios, tot așa după acte religioase și printre mormintele reșoșilor, el pricepe aceasta, că nu persoana preotului, ci „legea“ încuviințează ori chiar și cere. Poate deci ceva rău se fie — cugetă poporul, — ce biserica încuviințează, ce legea cere?

Eată încurajarea patimii beției din partea chiar a bisericii!

Vorbească apoi, predice preotul în contra patimii beției cât va vră și cât de frumos, auctorial îi răspunde zimbînd, ori dînd din cap în gândul său, deși nu cu „*Quasi vero mensuram ullius rei possit agere qui sui nescit*“, ci gîndind după noima sa: Ce aici la biserica ne încuviințează, ne oprește la crismă . . .

Eată primul și cel mai mare impediment de a se pute preotul ortodox bucovinean apropia de inima, de încrederea poporului sau cu succesul necesar și care impediment mare e dăunător, că remedura lui faptică n'a început mai de mult și aceea în toate comunele de odată, ci un antecesor, pentru oportunitatea sa particulară, l'a lăsat, după dicerea: — „bată-și alții capul cu el“ — succesurului său.

Căci preoți calificați după sistemă nouă are doară Bucovina prin toate comunele cam de vre-o 30—40 de ani încoace.

Atât s'a obișnuit beutura de holercă pe locuri sfinte, cu conceptul „biserica“, „lege“, încât cu toate acele, că prelungea biserica și pe cimiterul de lungă biserica s'au comisi în anii trecuți — nefind scriitorul acestora încă aici — cele mai urite excese, ba și vîrsare de sânge în urma bețiilor: oprind scriitorul acestora, pe acele locuri sfinte împărțirea și beutura holercă, a trebuit să audă dela poporul său, că el prin cea oprire a „stricat legea“.

Despre al doilea moment împedcător de lucrarea unui preot cu succes, aici în Bucovina,

despre neexecutarea adecă, ba chiar ignorarea faptică totală a ordinațiunilor superioare, ce capătă și preotul specială îndatorire, să le respecte, ce e drept, nu-i mult de țin; dar' puținul, ce este de țin, cumpînesce foarte greu.

Preotul învață pe popor cu toată rîvna și răzîmându-se întru învățăturile sale pe „sfânta lege“, ca poporul să asculte legile statului, să asculte și să se supună mai marilor și ocărui-torilor lumeni, adăugînd că cutare și cutare orînduire înaltă, care e îndatorit și preotul să se țină de ea, are primarul comunal strictă poruncă, să o împlinească.

Primarul însă nici habar n'are de acea împlinire, deși el, ce scie poporul bine, a depus jurămînt „înaintea sf. cruci“ și în prezența „domniilor împărătesci“, că va asculta de legile statului și de orînduirile mai înalte.

Chiar se impune poporului necut de a țină despre sfințenia „jurămîntului“ și despre respectabilitatea legilor statului și orînduirilor înalte; ce se cugete și despre preot, care vorbește „în biserica la sf. slujbă“ cu atîta zel pentru ascultarea acelor legi și orînduiri, dacă el, poporul, vede pe primarul, căpetenia comunei, că dînsul poate să nu-și bată capul, nici de „jurămînt“ nici de legile publice, nici de cei mai mari. . .

Dicem, că primarul „poate“ să ignoreze și legile statului și ordinațiunile superioare, pentru că pentru atare ignorare, dacă nu e cumva vorba de „dări“ ori de „asentare“, ci de legi și ordinațiuni, menite pentru binele poporului.

Primarul, nu scim să se tragă cîndva la oareși-care răspundere.

Eată deci demoralizare, așa dicînd oficioasă, a poporului, demoralizare și în contra religiei, și în contra preotului, și în contra legilor statului și a ordinațiunilor superioare!

Al treilea și ultimul împedcămînt de însemnătatea celor două premere e, cum dîșerăm „Taxa epitrachilului“, acel călcău al lui Achille, cea „spadă a lui Damocle“ sau mai pe deadreptul: cea rană pururea deschisă a preoților ortodoxi bucovineni.

Aceste taxe nu numai au stricat până acum iubirea dintre preoți și poporeni lor, nu numai pe atîți preoți i-au stigmatizat și chiar i-au și ruinat moralmente: dară au causat și multe apostatii ale creștinilor ortodoxi în Bucovina, dela biserica lor maternă. E știut, că funcțiunile rituale ortodoxe sînt toate cuprințătoare de multă rugă și lucrare și că creștinii ortodoxi, mai ales cei rurali tîi așiderea mult la lucruri externe pioase cât de mai mari și mai ornamentose. Din această cauză sînt dîșii și pretențioși față cu funcționarul duhovnicesc. Lăsînd deci deocamdată această pretențiositate de o parte, vorbind numai de vastitatea fiecărui act ritual ortodox, taxele pentru acele acte, care sînt stabilite chiar acum un secol, sînt atât de minimate — 5, 12, 24, sau cel mult 48 cr.; — încât auctînd cineva ce se lucră astăzi în Bosnia și Ertegovina de misionarii „catolici“ și apoi cugetînd la ceea-ce chiar am pomenit aici, mai sus, că multe apostatii au causat taxele epitrachilului, aici în Bucovina; greu vine altfel a crede, decât că acele taxe s'au făcut pentru ortodoxii din Bucovina, chiar și după împregiurările de atunci, de înainte adecă de o sută de ani, anume, ca drept apă pe lătoacele morii contrariilor nostri.

Aceste taxe, ce e drept, nici cînd n'au fost recunoscute în praxă, și aceea nici de poporul ortodox însuși. De armă îndemînatică au servit ele însă pururea în contra preotului, ori din partea unor malconțenți în comună ori din partea primarului comunal, pentru-că nu le-ar fi venind la socoteală cu totul altceva, chiar poate și oare-care măsuri salutare ale preotului în biserica sau parochie, nu fasă onorarele preste taxă pentru funcțiuni; ori în fine, din partea cuiva dela prefectura tractuală, dacă acolo un preot, poate așiderea chiar numai de aceea, că e preot ortodox „activ“, cade în disgratie.

Aceste trei puncte, cum le numim cardinală, împedcînd ele pe preot de a influența mai ușor, mai direct și mai independent asupra poporului său, împedcă totodată și pe popor a trage folosul cuviincios din misiunea bisericii și a preotului.

(Finea va urma.)

Cronică.

Deprinderile de arme. La deprinderile de arme din primăvară vor fi convocați ofițerii în rezervă asentați în anii 1877, 1879 și 1881, apoi și aceia cari, fie din ori-ce cauză nu s'au prezentat la deprinderile din anul trecut, precum și ofițerii în rezervă avansați din voluntari, cari în urma amănării începerii serviciului preste timpul ordinărilor de 7 ani, sînt obligați la mai multe exerciții. Dintre soldații ordinari vor fi convocați cei înrolați în anii 1877, 1879 și 1881, precum toți soldații, care aveau să se prezenteze în anul trecut, dar' din oere-care cauză nu s'au prezentat. La deprinderile de arme ale honveților vor fi convocați ofițerii în rezervă numiți dela deprinderile de arme din anul trecut încoace, apoi aceia, care din vre-o cauză oare-care n'au luat încă parte ca ofițeri la deprinderile de arme, aceia care au fost transferați la honveți cu sfîrșitul lui Decembrie anul trecut și în fine aceia, care au fost dispensați dela deprinderile din anul trecut. Dintre soldații de honveți vor fi convocați cei înrolați în anii 1879, 1881, 1883 și 1884.

La armata comună deprinderile tîin pentru ofițeri și cadeți 28 de zile, pentru soldații de rînd 13 zile, ear' la honveți pentru ofițeri ca și pentru soldați 35 de zile.

Proiectul de lege pentru reforma administrațiunii comunale a fost primit în general de opoziția moderată, care, precum am

fost raportat, a desbătut proiectul în partid. La consultarea specială s'a hotărît să propună mai multe amendamente.

Avertisare de firmele înșelătoare din Bulgaria. Camera comercială și industrială din Brașov face atenție pe acei negustori și industriași, care stau în legături cu Bulgaria, că pe cale confidențială i-s'au fost adus la cunoștință astfel de firme din Rusciuc, care de obicei înșeală pe negustori, ce întră cu ele în legături. Numele acelor firme se pot vedea în biroul camerei comerciale și industriale în oarele oficiale de înainte de ameați, respective se pot scirici și prin epistole.

Drumul de fer în Sécume, precum spun foile unguresci, se va face sigur dela Hejasfalva preste Odorheul-sécuiesc până la Ghimeș.

Pierdere de — vreme. Se dice, că contele Khun Kocsárd promite un dar de câte 50 fl. fiecărui tiner din Turdaș, care va lua în căsătorie o fată maghiară.

Difteria grasează în Roșia-montană. Până acum au murit vre-o 4000 băiați.

Din Bucovina. La 29 Martie a răposat Antoniu Mihalescul c. r. comisar polițenesc la gara dela Ițcani, în etate de 69 ani. El servește statului preste 51 de ani, schimbînd stațiile cînd în Cernăuți, Sibiu, Linz, Body și Cracovia. Este unul dintre cei mai vechi funcționari români. În adunarea generală prourmată a societății filarmonice române „Armonia“ s'a constituit biroul ei astfel: Președ., Eudoxiu baron Hurmuzachi; vice-președ., I. Procopovici; ca membri: Vasile Morar, Andronic Max, N. Lomicovschi, E. Mesieder, I. Drogi, Petru Piteiu, Ștefan Popescu, Dr. Voituțchi, Demetriu Isopescu, director, Al. Isecescu și Ilie Dimitrovici.

Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina. Joi în 20 Martie (1 Aprilie) a. c. a ținut dl Ioan I. Bumbarc prelegerea sa despre viața și activitatea literară și pedagogică a lui „Aron Pumnul.“

Convenția comercială cu România. Se scrie: Deoarece ambasaduror român din Viena n'a primit până acum nici o împuternicire formală privitoare la negocierile pentru convențiune și nici nu se poate prevedea, cînd îi va sosi o astfel de plenipotență, consilierul de secțiune Mihailovici a reîntors la Budapesta. Judecînd după starea de acum a afacerii, nu se poate prevedea cînd se vor începe negocierile.

Academia Română. Scim, că dl Maioreșcu propune Academiei române, ca nici un academic să nu fie admis a concura la premiile, ce se decernă anual din fondurile Academiei. Se dice, că propunerea dlui Maioreșcu este împărțită de cei mai mulți din colegii sei, și că va fi admisă.

Boleslav Hașdën, unchiu al filologului român, a murit dille trecute la Hietzing, lîngă Viena lăsînd întreaga sa bibliotecă Academiei Române. În de acord cu legațiunea română din Viena, vîduva răposatului Boleslav Hașdën va trimite în curînd această bibliotecă la Bucuresci.

Serviciul telegrafic

al
„TRIBUNEI“.

Budapesta, 3 Aprilie n. Casa deputaților. Victor Istóczy și soții aștern un proiect de lege privitor la imposite pe transacțiile de bursă.

Viena, 3 Aprilie n. După-cum se aude negocierile de transacție s'au terminat. Toate cesiunile pendente au fost rezolvate. În cesiuniua imposibilității pe zahar se va întruîn în luna viitoare o anchetă, ale cărei hotărîri vor forma baza unui proiect de lege. Proiectele de transacție, precum se dice, se vor așterne ambelor parlamente numai decât după feriile de Pasci.

Londra, 3 Aprilie n. O adunare de comercianți și banchieri ținută în Guildhall a hotărît o rezoluție în contra înființării unui parlament irlandez.

Guvernul englez a primit scirea, că flota rusească a părăsit Syra și se întoarce în Sudabai.

Bruxella, 3 Aprilie n. Consiliul de ministri, la care au asistat și generali și funcționari municipali, a hotărît oprirea marelui meeting proiectat pentru întrodurerea sufragiului universal.

Constantinopol, 3 Aprilie n. Conferența puterilor se întrunesc în 5 l. c. n. spre a subsemna protocolul despre sancțiunea convenției turco-bulgare modificate.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Economic.

Tergul de rimatori în Steinbruch. În 1 Aprilie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 44.— cr. până 45.— cr. unguresci grei, tineri 45.— cr. până 46.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușori 44.— cr. până 45.— cr., marfă țerănească, grea — cr. până 45.— cr., de mijloc 45.— cr. până 45.1/2 cr., ușoară — cr. până 45.— cr., româneschi de Bakony, grei — cr. până 45.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sârbeschi grei 43.1/2 cr. până 44.1/2 cr., transito de mijloc 43.1/2 cr. până 44.1/2 cr., transito ușori 41.1/2 cr. până 42.1/2 cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 400 compenși la gară.

Cursul pieței din Sibiu.
din 3 Aprilie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump. 8.65	vënd. 8.75
Lire turcesci	" 11.15	" 11.25
Imperiali	" 10.15	" 10.25
Ruble rusesci	" 1.22	" 1.23

Bursa de Budapesta
din 2 Aprilie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	103.—
" " " 4%	95.—
" " hârtie " 5%	151.75
Împrumutul căilor ferate ung.	100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	115.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	104.75
Bonuri ale ung. cu cl. de sortare	104.75
" " " bănețene-timșene	105.—
" " " cu cl. de sortare	104.75
" " " transilvane	104.75
" " " croato-slavone	104.75
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Împrumut cu premiu ung.	121.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.—
Rentă de hârtie austriacă	84.85
" " argint austriacă	85.—
" " aur austriacă	114.25
Losurile austr. din 1860	149.—
Acțiunile băncii austro-ungare	975.—
" " de credit ung.	296.—
" " " austr.	298.80
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	101.—
Galbeni împărătesci	5.90
Napoleon-d'ori	9.98
Mărci 100 imp. germane	61.60
Londra 10 Livres sterlingi	125.80

Bursa de Viena
din 2 Aprilie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	103.—
" " " 4%	94.95
" " hârtie " 5%	152.50
Împrumutul căilor ferate ung.	100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	116.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	104.80
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.70
" " " bănețene-timșene	105.—
" " " cu cl. de sortare	104.70
" " " transilvane	104.70
" " " croato-slavone	104.70
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Împrumut cu premiu ung.	120.75
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	123.80
Rentă de hârtie austriacă	84.90
" " argint austriacă	84.95
" " aur austriacă	114.25
Losuri austr. din 1860	139.30
Acțiunile băncii austro-ungare	875.—
" " de credit ung.	296.—
" " " austr.	290.—
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.94
Napoleon-d'ori	9.99 1/2
Mărci 100 imp. germane	61.70
Londra 10 Livres sterlingi	125.80

Bursa de București.

Cota oficială dela 1 Aprilie st. n. 1886.	
Renta amort. (5%)	Cump. 95.1/2 vënd. 96.1/2
Rur. conv. (6%)	" 86.— " 86.1/2
Act. de asig. Dacia-Rom.	" 266.— " 267.1/2
Banca națională a României	" 1085.— " 1183.—
Împr. oraș. București	" 31.— " 33.—
Act. de asig. Naționala	" — " —
Credit mob. rom.	" — " —
Scrisuri fonciare urbane (5%)	" 82.1/2 " 83.1/2
Schimb 4 luni	" — " 34.—
Societ. const.	" 187.1/2 " 230.1/2
Aur	" 15.1/4 " 16.1/2

Doctorul Moga

locuesce din 1 Aprilie n. a. e. începând în

Piața mare Nr. 17

(deasupra Apotecei lui Teutsch), unde primesce bolnavi în fiecare zi dela 7—8 oare dimineța și dela 2—3 oare după prânz. [276] 1—2

Se cumpără pentru plată bună

o vulpe viuă:

strada Cisnădiei Nr. 39, adjutantura reg. 3 de husari. [265] 3—3

Nu e jucărea!

Nu e șarlatanerie, ci cel mai curat și mai sfânt adevăr! [262] 1

Numai 3 fl.

Un orologiu de buzunar

regulat în mod excelent, umblă foarte bine, sub garanță, din aur măiestrit ce rămâne în veci frumos și strălucitor, ceea ce suplinesece oroloagele de aur veritabil. Fiecare, care comandează un orologiu astfel de regulat și punctual, primesce cu orologiu!

Următoarele daruri:

- 1 lanț pompos de aur de artă
- 1 pendant măiestrit în forma capului de leu
- 1 inel investit cu petri nobile
- 1 pereche de cercei foarte fini
- 1 penicel încântător de frumos.

Nime se nu dubiteze!

căci repet, că aceasta nu e jucărea, nici șarlatanerie, ci cel mai curat și mai sfânt adevăr și se se grăbească fiecare, ca se-și comande aceste oroloage excelente câtă vreme mai ajunge micul deposit. Expedarea se face cu rambursă postală prin

Expeditura Taschen-Uhren

Fekete, Wien, V., Wehrgasse 13/3.

Cei-ce sufăr de plumăni, piept, gât și ftisie

precum și cei-ce sufăr de Astma se fac atenți la efectul vindecător constat prin mii de atestate al plantei medicinale numite după numele meu „Homeriana“ descoperită de mine în interiorul Rusiei. Broșura despre aceasta se trimite gratuit și franco. Pachetul Teă-Homeriana 60 grami, destul pentru 2 zile costă 70 cr. Acesta poartă ca semn al veritabilității subscriera mea — Paul Homero. — Se capătă veritabil numai direct prin mine sau prin depositeul meu general, dl farmacist Stef. de Szöllösy în Budapesta Christinenstadt, Stadtmeyer Hofgasse.

Avertizez dela cumpărarea de Teă-Homeriana oferită de alte firme fiind constatată ca neveritabilă. Paul Homero în Triest (Austria) descoperitorul și pregătitorul veritabilei plante Homeriana. [244] 5—17

Telegrafuri de casă electrice

furnisează

cu prețuri moderate

CAROL F. JICKELI

Sibiu, piața mică.

Informațiuni prompte prin epistole. [256] 4—8

Atențiune!

Subscrisul își recomandă On. Public depositeul seu nou asortat cu cei mai noi și mai moderni articoli de mărfuri de modă și manufactură, aleși personal din fabricile cele mai renumite din Viena, pentru sezonul de primăvară și de vară.

Cu toată stima:

G. A. Gross.

[259] 6—6

A. TRIFAN,

croitor de vestminte bărbătesci

Nr. 41 Strada măcelarilor Nr. 41.

Recomandă depositeul seu asortat cu cele mai solide stofe pentru sezonul de primăvară și vară, cu deosebire arangiat cu stofe engleze și franceze, precum și alte deosebite soiuri de stofe de lână, moderne și durabile.

Sortiment în stofe pentru reverenți, de lână și mătăsa.

[264] 1—5

Comande se efectuează prompt și prelungă prețuri moderate.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC

din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresce

cărți de tot felul,

anunciuri de căsătorie,

anunciuri funebre, placate,

bilete de vizită.

conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

Deasemenea Institutul primesce în editură cărți scolare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și alte deasemeni.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

Din

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“

au apărut până acuma:

- Nr. 1. **Pădureanca.** Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
- Nr. 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.
- Nr. 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.
- Nr. 4. **Piperuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 5. **Păcală și Tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 50 bani.
- Nr. 8. **Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 40 bani.
- Nr. 9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. **Îndărălnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 13. **Blăstēm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 15 bani.
- Nr. 14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 1 fl. sau 3 lei noi.
- Nr. 15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 16. **Din bătrâni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 18. **O sută de ani.** Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Nr. 18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

La Institutul tipografic

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3

se află de vânzare următoarele tipărituri:

1. Certificate pentru pașaporturi 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
2. Inventare 1 conț (à 25 coale) . 40 cr.
3. Obligațiuni (cu scara de timbre p. intabulări) 1 conț (à 25 coale) 50 cr.
4. Consemnări sumariice despre dări (sommás kimutatás) 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
5. Testimonii de scoală 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
6. Protocoale de zălogire (zálogolási jegyzőkönyv) 1 conț (à 25 c.) 50 cr.
7. Citațiuni pentru primării comunale 1 conț (à 25 coale) . . 50 cr.
8. **Hagyatéki kimutatás** 1 conț (à 25 coale) 60 cr.
9. Fileră de inmanuare 1 conț (à 25 coale) 44 cr.
10. Protocol de pertractare 1 conț (à 25 coale) 44 cr.

Antistiile comunale sînt rugate a ne onora cu comande numeroase.

[199] 12